

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 41 0 P 052373 19 Rev
Sarajevo, 21.01.2020. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Tife Potogija, kao predsjednice vijeća, Slavice Čindrak i Jasne Mujanović, kao članica vijeća, u pravnoj stvari tužitelja „Hidrogradnja” d.d. u stečaju, ul. ..., S., zastupan po punomoćniku Feđadu Začiragiću, advokatu iz Sarajeva, protiv tuženog Kanton Sarajevo, zastupan po Pravobranilaštvu Kantona Sarajevo, ul. ..., radi naknade štete, v.sp. 1.622.744,94 KM, odlučujući o reviziji tužitelja protiv presude Kantonalnog suda u Zenici broj: 41 0 P 052373 19 Gž od 03.06.2019. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 21.01.2020. godine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

Revizija se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Visokom broj: 41 0 P 052373 15 P od 16.11.2018. godine odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja, kojim je traženo da se tuženi obaveže da tužitelju isplati iznos od 382.725,62 USD, u protuvrijednosti KM po srednjem kursu Centralne banke BiH na dan plaćanja, sa zakonskom zateznom kamatom po stopi koju banke u mjestu ispunjenja plaćaju na devizne štedne uloge po viđenju, počev od 24.11.1995.godine pa do isplate, da mu isplati iznos od 81.002,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom od dana 07.11.2011.godine pa do isplate, da mu isplati iznos od 1.041.230,00 KM na ime izgubljene dobiti, sa zakonskom zateznom kamatom koja teče od dana 01.01.2015.godine, pa do dana isplate, kao i da mu naknadi troškove parničnog postupka, sve u roku od 30 dana, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Istom presudom tužitelj je obavezan da tuženom nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 5.088,15KM, dok je preko tog iznosa tuženi odbijen sa zahtjevom.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Zenici broj: 41 0 P 052373 19 Gž od 03.06.2019.godine žalba tužitelja je odbijena i prvostepena presuda potvrđena. Odbijen je zahtjev tuženog za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu u iznosu od 900,00 KM.

Blagovremeno izjavljenom revizijom tužitelj pobija drugostepenu presudu iz razloga povreda odredaba parničnog postupka iz člana 209. ZPP-a učinjena u postupku pred drugostepenim sudom i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se revizija uvaži, pobijana presuda ukine i predmet vrati Kantonalnom sudu na ponovni postupak, ili da se preinači i udovolji tužbenom zahtjevu u cijelosti uz naknadu troškova cijelog postupka, uključujući i reviziju u iznosu od 900,00 KM.

Tuženi je podnio odgovor na reviziju, u kojem je predložio da se revizija odbije kao neosnovana.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama razloga iz revizije i po službenoj dužnosti, u smislu odredbe člana 241. Zakona o parničnom postupku¹ (u daljem tekstu ZPP-a), revizijski sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Revizija nije osnovana.

Ocjenjujući prigovore povreda parničnog postupka učinjenih pred drugostepenim sudom, revizijski sud konstatuje da revident ne navodi koje povrede postupka su učinjene, zbog čega su ovi prigovori ocijenjeni paušalnim i kao takvi odbijeni. Navodi kojim se ukazuje na pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje nisu uzeti u razmatranje, jer po čl. 240. st. 2. ZPP-a revizija nije dopuštena iz tih razloga.

U odnosu na prigovore pogrešne primjene materijalnog prava, revizijski sud je pošao od činjenica utvrđenih u toku postupka:

- društvo „Bosnaplod Expot Import“ d.d. u mješovitoj svojini S., je bilo upisano u registar društava rješenjem Osnovnog suda udruženog rada u Sarajevu br. U/I 4015/91 od 19.11.1991. godine, u reg. ulošku br. 1-5682;
- presudom Općinskog suda u Sarajevu broj 09 65 Ps 1440903 Ps 2 od 07.11.2011. godine, tužitelj je u položaju tuženog obavezan društvu „Bosnaplod Export-Import“ d.d. Sarajevo, kao tužitelju isplatiti na osnovu duga iznos od 382.725,62 USD sa zakonskom zateznom kamatom po stopi koju banka u mjestu ispunjenja plaća na devizne štedne uloge po viđenju, počev od 24.11.1995. godine;
- 21.01.2011. godine tužitelj je od Općinskog suda u Sarajevo - Odjel registra privrednih subjekata, zatražio da se po službenoj dužnosti donese odluka o prestanku društva „Bosnaplod Expot Import“ d.d. Sarajevo, shodno čl. 382. i čl. 385. Zakona o privrednim društvima;
- Rješenjem o izvršenju broj 65 0 Ip 303306 12 Ip od 06.02.2014. godine protiv tužitelja kao izvršenika je dozvoljeno izvršenje po prijedlogu tražitelja izvršenja „Bosnaplod Expot Import“ d.d. Sarajevo, radi naplate potraživanja po naprijed navedenoj pravosnažnoj presudi, na novčanim sredstvima na transakcijskim računima u 7 računa raznih banaka, sa dopunom i osme banke izvršene zaključkom od 04.02.2014. godine;

---

¹ Službene novine FBiH, br. 53/03, 73/05 i 19/06;

- Općinski sud u Sarajevu - Odjel registra privrednih subjekata odlučujući po službenoj dužnosti je donio rješenje br. 065-0-Reg-14-001030 od 25.04.2014. godine kojim je utvrdio prestanak društva „Bosnaplod Expot Import“ d.d. u mješovitoj svojini Sarajevo;
- Isti sud je rješenje o brisanju društva „Bosnaplod Expot Import“ d.d. Sarajevo donijelo dana 05.10.2018. godine;
- Rješenjem br. 65 0 Ip 303306 12 IP od 30.06.2014. godine obustavljeno je djelimično rješenje za izvršenje od 06.03.2013. godine za plaćeni iznos od 100.000,00 KM...
- Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu br. 65 0 St 569320 16 ST od 22.09.2016. godine otvoren je stečajni postupak nad imovinom tužitelja, određen stečajni upravnik Z. F. i pozvani povjerioci da prijave svoja potraživanja;

Svojom tužbom tužitelj traži da mu tuženi kao pravno lice koje odgovara za štetu koju prouzrokuje njegov organ trećem licu, tu štetu nadoknadi. Prema tvrdnjama tužitelja njemu je nastala šteta zbog propusta Općinskog suda u Sarajevu da po službenoj dužnosti utvrdi prestanak društva „Bosnaplod Export Import d. d. Sarajevo u mješovitoj svojini, a zatim izvrši njegovo brisanje iz registra privrednih subjekata, budući da to društvo nije u zakonskom roku tj. do 30.06.2008. godine, uskladilo oblik firmu, osnovni kapital i statut, sa Zakonom o privrednim društvima.

Zbog tog propusta u radu Općinskog suda u Sarajevu, društvo „Bosnaplod Export Import“ d.d. Sarajevo u mješovitoj svojini je imalo stranačku sposobnost za pokretanje parničnog postupka protiv tužitelja, te je ostvarilo pravo na naplatu potraživanja po pravosnažnoj sudskoj presudi, a da je organ tuženpg postupio po zakonu, to ne bi mogao ostvariti jer ne bi mogao biti stranka u postupku.

Blokiranjem računa u izvršnom postupku po pravosnažnoj presudi donesenoj u tom postupku, tužitelj je trpio štetu neosnovanim naplatama i izgubljenom dobiti jer, je došlo do raskida ugovora sa drugim licima budući da nije mogao poslovati sa blokiranim računima.

U toku predmetnog postupka nad tužiteljem je otvoren stečajni postupak u kojem je društvo „Bosnaplod Export-Import“ d.d. Sarajevo prijavilo preostala potraživanja po pravosnažnoj presudi za naplatu iz stečajne mase.

Stoga tužitelj potražuje od tuženog kao pravnog lica koje odgovara za štetu koju učini njegov organ u vršenju svojih funkcija ili u vezi sa vršenjem svojih funkcija, štetu koja se sastoji od iznosa od 327.471,36 KM koji su isplaćeni „Bosnaplod Export-Import“ d.d. Sarajevo, kao i preostali dug od 460.402,45 KM koji je prijavljen u stečajnu masu, te izgubljene dobiti u iznosu od 1.041.230,00 KM, pa je tužbeni zahtjev konačno preciziran na potraživanje naknade štete u iznosu od 1.622.744,94 KM.

Tuženi je osporio osnov tužbenog zahtjeva tužitelja, navodeći da tužitelj nije dokazao štetu, kao ni uzročnu vezu između štete i štetne radnje u obavljanju funkcija svog organa, a osporio je i visinu tužbenog zahtjeva.

Prvostepeni sud kada odbija tužbeni zahtjev nalazi da tužitelj nije dokazao osnovanost potraživanja naknade štete, jer sud nije bio zakonski obavezan na rok u kojem treba postupiti u primjeni prelazne i završne odredbe po članu 385. Zakona o privrednim društvima, pa se ne može smatrati to da je taj propust u uzročnoj vezi sa

štetom koja proizilazi donošenjem pravosnažne presude u korist trećeg lica, kao ni blokadom računa koji su nastupili kao posljedica provođenja rješenja o izvršenju na osnovu sudske odluke.

Drugostepeni sud prihvata stav prvostepenog suda u cjelosti, nalazeći da je tužitelj sa tuženim 21.03.2014. zaključio Sporazum o regulisanju prava i obaveza po presudi iz čega proizilazi da je i sam prihvatio ispunjenje te obaveze.

Sporno pravno pitanje odnosi se na postojanje osnova odgovornosti tuženog za štetu koja je nastala propustom suda kao organa tuženog, da postupi po službenoj dužnosti (ili po zahtjevu tužitelja koji je podnesen 2011. godine), te utvrdi prestanak postojanja društva koje nije u zakonskom roku izvršilo usklađivanje svog statusa sa Zakonom o privrednim društvima, a zatim i njegovo brisanje iz registra privrednih društava.

U odnosu na sporno pravno pitanje valja naglasiti da je pravosnažnom presudom odbijen tužbeni zahtjev jer nije utvrđen osnov potraživanja naknade štete, pa se ovaj sud neće ni baviti njenom visinom.

Odgovornost pravnog lica za štetu koju prouzrokuje njegov organ propisuje čl. 172. ZOO, koji u prvom stavu propisuje da ta odgovornost postoji kada štetu prouzrokuje organ pravnog lica trećem licu u vršenju ili u vezi vršenja svojih funkcija.

Općinski sud u Sarajevu i Kantonalni sud u Sarajevu su, po čl. 32. st. 1. Ustava Kantona Sarajevo, organi tuženog, pa kako nemaju svojstvo pravnog lica, to je tuženi pravno lice koje odgovara za njihov rad u vršenju ili u vezi vršenja njegovog rada.

U konkretnom slučaju tužitelj tvrdi da je Općinski sud u Sarajevu propustom da po službenoj dužnosti, ali i po zahtjevu tužitelja podnesenom tom Sudu 2011. godine, utvrdi prestanak društva „Bosnaplod Export Import“ d.d. Sarajevo u mješovitoj svojini, nakon što to društvo do 30.06.2008. godine kao zakonom propisanom roku, nije izvršilo usklađivanje svog statusa sa odredbama Zakona o privrednim društvima, budući da je to Sud trebao učiniti po čl. 385. st. 1. Zakona o privrednim društvima, a zatim i nije postupilo ni po čl. 69. st. 1. tč. 2. Zakona o registru poslovnih subjekata u Federaciji BiH, tj. nije izvršio brisanje tog pravnog subjekta iz registra.

Dakle tužitelj je utvrdio, ali u postupku i dokazao da je pravni subjekt „Bosnaplod Export Import“ d.d. Sarajevo u mješovitoj svojini trebao izvršiti usklađivanje svog statusa (oblik, firmu, osnovni kapital i statut) do 30.06.2008. godine, što nije uradio.

Čl. 385. st. 1. Zakona o privrednim društvima² je pripisano:

„Registarski sud će po službenoj dužnosti donijeti i objaviti u „Službenim novinama FBiH“ odluku o prestanku preduzeća koje u roku iz čl. 382. i 383. ovog zakona ne podnese prijavu za upis u registar društava usklađivanja statusa sa odredbama ovog zakona.“

---

² Službene novine FBiH br. 23/99, 45/00, 2/02, 6/02, 29/03, 68/05, 91707, 84/08, 88/08, 7/09, 63/10,75/13...

Čl. 69. st. 1. tč. 2. Zakona o registru privrednih subjekata u Federaciji BiH³ je propisano:

„Nadležni sud brisat će neosnovani upis na zahtjev lica koje ima pravni interes ili po službenoj dužnosti u slučaju da se u postupku utvrdi:

2)...da su nakon donošenja rješenja o upisu propisani drugi uvjeti za registraciju poslovnog subjekta, a poslovni subjekt propustio te uvjete u propisanom roku uskladiti...“

U postupku je utvrđeno da je registarski sud donio rješenje o prestanku društva „Bosnaplod Export Import“ d.d. Sarajevo u mješovitoj svojini dana 25.04.2014. godine, a rješenje o brisanju tog društva dana 05.10.2018. godine.

Iz tog razloga, revizijski sud nalazi da je organ tuženog izvršio svoju funkciju koja mu je propisana kao nadležnost i obaveza po zakonima, a činjenica da je to izvršeno sa vremenskom distancom koja nije odgovarala tužitelju, nije osnova za potraživanje naknade štete od tuženog, jer, pravilno nižestepeni sudovi zaključuju, da registarskom sudu Zakon o privrednim društvima nije ni odredio rok u kojem se radnje utvrđivanja prestanka društva (pa i onog koji je važan za tužitelja) moraju izvršiti, kao što nije propisan ni rok za brisanja društva iz registra po Zakonu o registru privrednih subjekata u Federaciji BiH. Istina, efikasnost provođenja zakona je, problem i u funkcionisanju sudskog sistema vlasti u cjelini, pa se u tom smislu sudije trebaju dodatno educirati, ali je potrebno i omogućiti resurse za njihov efikasan rad u provedbi zakona. S druge strane naš sistem još uvijek nema propis kojim bi se uredilo pravo na naknadu štete zbog kršenja razumnog roka, pa se ni u tom dijelu ne može prihvatiti prigovor revidenta.

Stoga, imajući u vidu okolnosti konkretnog slučaja, ipak neefikasno provođenje Zakona o privrednim društvima ili Zakona o registru privrednih subjekata u Federaciji BiH nije osnov za utvrđenje postojanja štete zbog vršenja ili u vezi vršenja funkcije suda kao organa tuženog, jer je parnični postupak u predmetu na osnovu kojeg je tužitelj pretrpio štetu naplatom po pravosnažnoj presudi bio pokrenut još 1991. godine, a nakon pravosnažnosti presude donesen u tom periodu, Vrhovni sud R BiH je ukinuo istu jer je bio istaknut prigovor preboja, pa je zbog toga postupak nastavljen.

Dakle, tačno je da je društva „Bosnaplod Export Import“ d.d. Sarajevo u mješovitoj svojini moralo izvršiti usklađivanje svog statusa sa Zakonom o privrednim društvima u propisanom roku, da je propustom da tako postupi ostavilo prostor da kao društvo prestane postojati i bude brisano iz registra privrednih subjekata, zbog čega bi izgubilo svojstvo pravnog lica i stranačku sposobnost, ali se to nije dogodilo, a parnični postupak je za cijelo to vrijeme trajao.

Zahtjev tužitelja registarskom sudu za utvrđenje prestanka postojanja tog društva podnjet je nakon donošenja prvostepene presude u sporu koji je vođen.

S druge strane, kako registarski sud nije bio u obavezi da u nekom propisanom roku odluči po tom zahtjevu ili po službenoj dužnosti, ne može se prihvatiti da je izvršenjem pravosnažne presude nad imovinom tužitelja kao štetna radnja, a da je šteta nastala tim izvršenjem u uzročnoj vezi sa vršenjem ili u vezi vršenja funkcije registarskog suda.

---

³ Službene novine FBiH br. 27/05, 68/05, 43/09,63/14;

Stoga ocjenjujući dokazanost osnova za primjenu čl. 172. st. 1. ZOO-a, revizijski sud konstatuje da tužitelj nije dokazao da je štetu koju potražuje, pretrpio zbog propusta Općinskog suda u Sarajevu u vršenju ili u vezi vršenja svoje funkcije kao organa tuženog, pa je stoga našao da je pravilno primjenjeno materijalno pravo kada je odbijena žalba tužitelja i potvrđena prvostepena presuda kojom je odbijen tužbeni zahtjev tužitelja.

Ni ostali navodi revizije ne dovode u pitanje pravilnost primjene materijalnog prava, pa je revizijski sud primjenom čl. 248. ZPP-a reviziju tužitelja odbio.

Kako je revizija odbijena tako je odbijen i zahtjev revidenta za naknadu troškova sastava revizije primjenom čl. 397. st.1. ZPP-a.

Predsjednica vijeća,
Tifa Potogija, s.r.